

переваг підприємств має першочергове значення для втримання та зміцнення конкурентних позицій на ринку. Він повинен базуватися на наявному досвіді, досягнутому рівні зростання, враховуючи внутрішній потенціал, ступень ризику та передбачення можливостей зміни факторів зовнішнього середовища. Саме проведення такого глибокого дослідження сприятиме досягненню запланованих показників розвитку підприємств та надасть їм перевагу у певній сфері діяльності.

Бібліографічні посилання:

1. Boundless. "Nonprice Competition." Boundless Marketing. Boundless, 20 Sep. 2016. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.boundless.com/>
2. Євсєєва І.В. Корпоративна соціальна відповідальність бізнесу як складова стратегії розвитку вітчизняних підприємств. / Корпоративна соціальна відповідальність бізнесу: Монографія / під заг. редакцією М.П. Буковинської. К.: ЦП «Компінт». – 2015. С. 89-102.
3. Євсєєва І.В. Роль конкурентних переваг у забезпеченні конкурентоспроможності молокопереробних підприємств на сучасному етапі / І.В. Євсєєва// Біоресурси і природокористування – 2014. – Том 6., № 5-6 – С. 138–145.
4. Окландер М. А. Маркетингова цінова політика. Навч. посіб. / М. А. Окландер, О. П. Чукурна. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 240 с.
5. Победители функциональных номинаций // Спецпроект Фокус. Репутационные активисты. IV Национальный рейтинг качества управления корпоративной репутацией . – 2018. – С. 10-11.
6. Шаповал Е. Цена имени / Е.Шаповал// Новое время. – 2017. – № 42. - С. 28-32.
7. Шишова Ю.Г. Інвестиційні оцінки бізнесу: проблеми теорії та практики / Ю.Г. Шишова // Економіка та менеджмент: перспективи розвитку: матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції / за заг. ред. О.В. Прокопенко. – Суми: СумДУ, 2012. – С. 149-150

Ус Юлія Олександрівна,

лаборант кафедри цивільно-правових дисциплін

Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

ПРАВОВИЙ РОЗГЛЯД ПРОБЛЕМАТИКИ БЕЗРОБІТТЯ, ШЛЯХИ ВИРІШЕННЯ ТА ПОДОЛАННЯ

На сьогодні безробіття є глобальною проблемою світу, що спричиняє соціальну напруженість та політичну нестабільність. Виникнення проблеми безробіття потребує запровадження активних заходів щодо попередження його як на регіональному, загальнодержавному, так і на світовому рівні. Крім того, в умовах глобалізації питання безробіття є дуже актуальним і являється однією з основних цілей політики нашої держави. Вищезазначене свідчить про актуальність дослідження безробіття як однієї із проблем держави.

Безробіття становить загрозу національному розвитку та безпеці, оскільки може бути головною причиною соціально-економічної дестабілізації серед працівників великих промислових та ключових підприємств у життєзабезпеченні країни. Безробіття стає фактором дестабілізації і у тому разі,

коли суттєво зростає кількість осіб, які упродовж тривалого часу шукають роботу – люди погано контролюють свою поведінку, знаходяться у відчаї і здатні на будь-які вчинки. Отже, це питання є надзвичайно актуальним сьогодні і потребує приділення значної уваги з боку держави для врегулювання стабільності, визначення основних чинників та аналіз стану показників, які впливають на безробіття.

Безробіття є невід'ємною складовою ринкової економіки, одним із негативних наслідків самої природи ринку, результатом дії його головного закону – попиту і пропозиції. Усі країни світу прикладають багато зусиль для подолання даного явища, але жодній ще не вдалося ліквідувати його повністю. Тому безробіття є центральною соціальною проблемою сучасного суспільства.

Загалом, феномен безробіття – найбільш гостра проблема, з якою стикається населення України. Причиною такого розповсюдженого явища є неефективність використання робочої сили у минулому і відсутність економічних умов, які б дали змогу людям застосовувати свої навички у продуктивній роботі за пристойну плату. Саме тому це явище являється як економічною, так і соціальною проблемою [1, с. 49]. Безробіття у нашій країні набуло масового характеру і складає реальну загрозу для державного та суспільного благополуччя.

Що стосується класифікації безробіття, то її проводять за наступними критеріями: - причинами виникнення безробіття (фрикційне, структурне, циклічне, сезонне, безробіття викликане високими витратами на оплату праці); - формою прояву безробіття (відкрите, приховане); - тривалістю безробіття (короткострокове, середньострокове та тривале безробіття); - поширеністю безробіття (загальнодержавне, регіональне, галузеве, міське, сільське); - соціально-професійним складом безробітних (професійне, статево-вікове, серед осіб з різним соціальним статусом, серед соціально-вразливих верств населення) [2, с. 107].

В умовах ринкової економіки рівень зайнятості та безробіття в державі перед усім залежить від належного функціонування ринку праці, під яким в

юридичній літературі розуміють динамічну систему, що включає в себе комплекс соціально-трудова відносин з приводу умов найму, використання й обміну робочої сили на життєві засоби, і механізм його самореалізації, механізм попиту та пропозиції, що функціонує на основі інформації, яка надходить у вигляді змін ціни праці (заробітної плати) [3, с.39].

В той же час, проявляючись через ринок праці, безробіття все-таки не є результатом функціонування тільки ринку праці. Подібний підхід впливає не тільки з того, що ринок праці органічно включений у систему ринкових зв'язків, а попит та особливо пропозиція робочої сили формуються за рахунок економічних і позаекономічних факторів. Загальноекономічний характер безробіття обумовлений ще і тим, що власне ринок праці, пропорції між попитом та пропозицією праці формують зайнятість, а не безробіття.

Як свідчить аналіз, безробіття наносить суспільству значний економічний, соціальний і моральний збиток. Безробіття призводить до недовикористання виробничих потужностей і значних втрат в обсягах виробленого валового суспільного продукту та національного доходу.

Безробіття негативно впливає на життєві інтереси людей і систему суспільних цінностей. Безробіття ставить людей у нестандартні ситуації, воно не тільки деформує сформований економічний уклад, погіршує фінансове становище, позбавляє можливості вести звичний спосіб життя. Воно якісно змінює сприйняття самих себе як особистостей, руйнує необхідний рівень соціальної стабільності. Безробіття стало реальним фактором бідності. Причому саме такої бідності, що охоплює групи працерактивного населення, освіченого і професійно підготовленого [4, с. 127].

Психологічні потрясіння, пережиті безробітними, породжують хвилю злочинів, самогубств. Статистика показує, що ріст безробіття збільшує число розлучень та захворювань [5, с.39]. Все це підриває фізичне і моральне здоров'я суспільства. З огляду на вищезазначене, можна констатувати, що безробіття – це, безперечно, негативне явище, яке наносить шкоду суспільству, державі та окремій особистості, і з яким кожна держава повинна боротися, застосовуючи як

правові, так і економічні та соціальні механізми [6, с. 354].

Основні шляхи вирішення проблем безробіття мають включати цілу низку заходів, зокрема: – приведення законодавства України у відповідність до міжнародних норм і принципів; – запровадження механізмів захисту внутрішнього ринку праці; – реалізацію Державної та регіональних програм зайнятості; – сприяння стабільній діяльності стратегічно важливих підприємств; – зниження податків для підприємств за умови збереження робочих місць (для компенсування витрат на прийом нових працівників); – забезпечення збереження ефективно функціонуючих робочих місць та створення нових; – створення сприятливих умов для розвитку малого бізнесу та підприємницької діяльності безробітних – надання державою пільгових кредитів для виплати зарплати додатково зайнятим на виробництві, які за розміром будуть дорівнювати зарплаті; – легалізацію тіньової зайнятості [7, с. 107].

Запорукою вирішення проблеми безробіття в Україні є розробка і реалізація широкого комплексу відповідних заходів, насамперед, у соціально-трудовій сфері. Варто посилити увагу щодо оновлення та підвищення технічного рівня робочих місць, зокрема, для того, щоб кожне з них забезпечувало зайнятому прожитковий мінімум і подальше зростання заробітної плати (з урахуванням інфляції). Це дозволить привести заробітну плату у відповідність з продуктивністю праці, ліквідувати фіктивні робочі місця, зменшити приховане безробіття.

Використані джерела:

1. Лисюк О.С. Безробіття як соціально-економічна проблема населення України // Збірник наукових праць ВНАУ. – 2012. – № 4(70). – С. 48-53.
2. Попов С. В. Види безробіття та критерії їх класифікації / С. В. Попов // Форум права. - 2006. - № 3. - С. 106-110.
3. Рынок труда: Учебник / Под ред. В.С. Буланова и Н.А. Волгина. – М.: “Экзамен”, 2003. –480 с.
4. Экономика труда: (социально- трудовые отношения) /Под ред. Н.А. Волгина, Ю.Г. Одегова. –М.: “Экзамен”, 2003. – 736 с.
5. Гильдингерш М.Г. Основные положения теории безработицы в рыночной экономике и оценка возможностей их трансформации для анализа безработицы в России // Труд за

рубежом. –1996. -№ 1. –С.38-52.

6. Попов С.В. Безробіття, його сутність та історія боротьби з цим явищем // Форум права. -2008. -№ 1. –С.353-357.

7. Мельничук Л. С. Основні проблеми зайнятості населення України // Наукові праці Чорноморського державного університету імені Петра Могили комплексу «Києво-Могилянська академія» Серія: Економіка. – 2012. – Т. 189, № 177. – С. 105-108.

Філатов Віктор Вікторович,
кандидат юридичних наук, доцент
кафедри цивільного,
господарського та екологічного права
Університету митної справи та фінансів

ПЕРСПЕКТИВИ ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РИНКУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ЗЕМЕЛЬ В УКРАЇНІ

Впровадження в Україні ринку земель сільськогосподарського призначення є найбільш обговорюваним питанням в українському суспільстві. Протягом усіх років існування незалежної України діяв мораторій на продаж таких земель, який досі залишається чинним. Однак нова влада вже декларувала намір розв'язати це питання. Відповідний законопроект вже перебуває у Верховній Раді України та включений до порядку денного. Йдеться про проект закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо обігу земель сільськогосподарського призначення» [1]. Спробуємо проаналізувати цей документ та з'ясувати чи насправді він здатен врегулювати усі аспекти функціонування ринку сільськогосподарських земель.

На думку Кабінету Міністрів України, який є автором цього документа, прийняття законопроекту забезпечить формування законодавчого поля для запровадження ринкового обігу земель сільськогосподарського призначення. Він необхідний для того, аби забезпечити конституційні права громадян України на вільне розпорядження своєю власністю, створити прозорі умови для набуття у власність земельних ділянок сільськогосподарського призначення громадянами та юридичними особами України. Такі кроки повинні сприяти розвитку аграрної галузі України, підвищенню вартості сільськогосподарських угідь, залученню інвестицій в сільське господарство України.

Законопроект повинен припинити дію мораторію, який сьогодні негативно впливає на земельні правовідносини, зокрема: породжує тіньове використання земель та корупцію у земельній сфері; призводить до відсутності конкуренції та зниження ціни орендної плати за землю; обумовлює недоотримання надходжень в місцеві бюджети; не дозволяє розвиватися системі іпотечного кредитування під заставу сільськогосподарських земель [1]. Можна зазначити, що запровадження ринку земель дійсно необхідне для Українського суспільства,